Nejv?tší p?ikázání a chudá vdova

P?vod materiálu
Tomáš Trusina
Po?adí v lekci
16

Téma

Milovat celým srdcem a dát se k dispozici s celým životem

Cíl

- D?ti poznají provázanost vztahu k Bohu a k bližnímu.
- D?ti si vyzkouší, jak Ježíšovo slovo pomáhá v orientaci našeho života.
- D?ti poznají, jak láska k Bohu souvisí s pohledem bohatých na chudé.

Pro u?itele

Biblický text: Mk 12,28-34.38-44

Výkladové poznámky

Kontext: Oba oddíly pat?í k rozhovor?m t?etího dne, p?edznamenaným Ježíšovou výzvou u?edník?m: „M? jte víru Boží!“ (Mk 11,20.22) Na chrámovém nádvo?í pak, po konfliktním podobenství o vina?ích, farizejském pokoušení a saducejské spekulativní lé?ce, p?ichází jiný typ tazatele: Zákoník, který uvid?l, že Ježíš dob?e odpov?d?l. O?ekává tedy odpov?? od Ježíše jako od Mistra, jehož vyu?ování p?edstavuje dobré odpov?di. P?i?emž dobré v pohledu Písem a písmáka–zákoníka není to, co je dobré obecn? vzato, ale co je dobré z hlediska Hospodinových slov, u?ení Tóry — dobré jako ukazatel ví?e.

Které p?ikázání je první? Ve smyslu Tóry jako ukazatele cesty se otázka vlastn? ptá: Co je tím nejd?ležit? jším **sm?rem**? K ?emu vždy, za každých okolností p?ihlížet, v ?em ned?lat kompromisy? Je to otázka po „orientaci mapy“: Kde je vždy sever, kam vždy ukazuje kompas? Když tohle vím, nemusím znát nazpam?? všechny jednotlivosti, a p?ece neztratím orientaci. Nenáboženský bychom mohli otázku zjednodušit: A o ?em je vlastn? život?

Odpov?? zapadá do stylu hovor? na nádvo?í (Mk 12). Ježíšova odpov?? p?esahuje otázku („první“ není „jedno“, ale „dv?“). Citovaná místa „Slyš Izraeli“ (Dt 6,4) a Lv 19,13 („miluj bližního“) mj. dokládají, že Ježíš není proti tradici, jak to na n?j zkoušejí navléct konzervativní saduceové i farizeové, ale respektuje Tóru a je s ní ve vyklada?ském rozhovoru.

Jak milovat Boha? „Slyš Izraeli“ je krédo pro život Božího lidu uprost?ed tohoto sv?ta. Láska k Bohu je tu p?ikázána jako odpov?? na d?jinný ?in vysvobození uprost?ed reality tohoto sv?ta. Zárove? zní na hranicích poušt? a zaslíbené zem? (na hranicích Tóry a Prorok?). Chce udržet vyvedený lid na cest? zachrán?ných i za Jordánem — v budoucnosti zaslíbené zem? (Dt 6,1) a trvale mu p?ipomínat východisko této záchrany (Dt 6,21).

Vysvoboditele — Hospodina máme milovat jako „jedin? jediného“. Nejde o dogmatické ?i obecn? náboženské „po?itadlo“ (b?h je jeden), ale o výraz protimodlá?ského zam??ení SZ: K jedine?nosti cesty svobody a záchrany pat?í odmítání falešných kult?. Nic jiného nebudete zbožš?ovat ani klást na stejnou

úrove?. Tohoto Boha budete milovat úpln?, celostn?, nasazením všech rovin svého žití. Není Bohem jen pro „náboženský šuplík“ našeho života, privátní spiritualitu, p?íležitostné uspokojení náboženských zájm?. Má právo nárokovat si celého ?lov?ka.

Láska k bližnímu Lv 19,18 souvisí s p?ikázáními pro život víry uprost?ed všedních dní až do té poctivosti p ?i vážení (Lv 19,35-36), p?i?emž nejde o to, aby o mn? mohli ?íkat „ten je poctivý“, ale aby bližní nebyl ošizen. Do obzoru mého „já“ vstupuje bližní: ty sám nejsi „st?edem vesmíru“. Je tu vedle tebe bližní, který „váží“ stejn? jako ty, pot?ebuje sv?j životní prostor stejn? jako ty. Skrze n?j m?žeš milovat i sebe. Nejde tu sebepop?ení nebo n?jaké sebemrska?ství, ale rozvinutí lidství jakožto lidství ve vztahu.

Zákoníkova reakce (po pravd?s‘ odpov?d?l) dává Ježíšovým slov?m vysv?d?ení spolehlivého životního nasm?rování: tahle rada nezklame. Zárove? za?azuje Ježíšovu odpov?? do souvislosti s prorockým slovem Oz 6,6. Od p?íchodu do chrámu a vyhnání pen?zom?nc? se do hovor? na nádvo?í chrámu míchají jako rozhodující autorita Proroci s d?razy protikultickými a v??i vyvolenému lidu kritickými.

Chrám — místo a vztahy: Chrám p?edstavoval pro mnoho generací žid? i pro první generace k?es?an? místo zaslíbené Boží blízkosti (1Kr 6,13). Marek ovšem sepisuje své evangelium krátce po r. 70 n. l., kdy se na záv?r prohraného povstání proti ?ímu v chrámu ukrylo 6000 žid?, kte?í tu v troskách chrámu p?i požáru založeném ?ímskými vojáky zahynuli. Proto i v jeho vypráv?ní bezprost?edn? následuje komentá?, že z chrámu nez?stane kámen na kameni (Mk 13,2). A když Marek vypráví o Ježíši v chrámu, ?eší zárove? zásadní otázku: Kde je nám blízko B?h? Podle jeho vyznání je to v odpov?dích Ježíše, které zaznívají (ješt?) na chrámovém nádvo?í u Mk 12. On rozeznívá slova Tóry jako slova nad?je a života, on evokuje Proroky a jejich d?raz na spravedlivý a milosrdný vztah k bližním, on nasazuje celý sv?j život ve služb? Boží blízkosti a on dává životu v Boží blízkosti perspektivu. Ve sv?tle této souvislosti smíme vid?t i zásadní spojitost rozhovoru se zákoníkem o „prvním p?ikázání“ a Ježíš?v komentá? k daru vdovy.

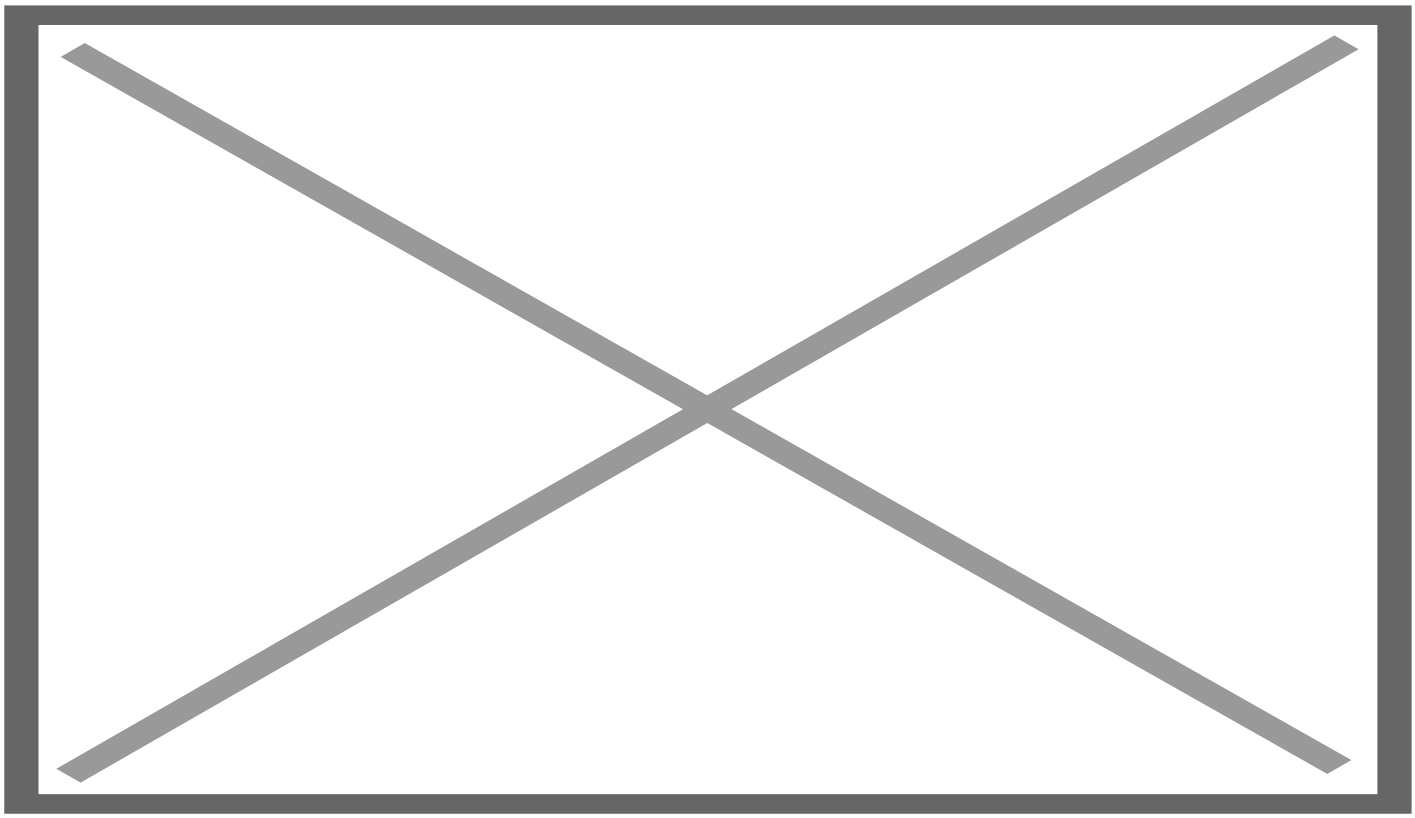

Pokladnice v chrámu byla kovová a m?la tvar podlouhlé obrácené nálevky. Mince byly kovové — ?ím v?tší dar, tím víc to „zvonilo“.

Dary bohatých jsou dary z p?ebytk?. Nejsou tedy výrazem vztahu k Bohu. Navíc jsou jako dary na podporu chrámu investicí do „zbo?ené“ budoucnosti.

Dar vdovy je jako investice do chrámu zanedbatelný. Ježíšova charakteristika „dala celé své živobytí“ ovšem její dar vykládá jednozna?n? jako výraz celostné odevzdanosti. Neponechává si žádné rezervy. A takový vztah k Bohu je víc, než „ob?ti a dary“ (Mk 12,30.33)

Naše místo v p?íb?hu — v tomto p?ípad? m?že být naše místo spolu s d?tmi dvojí: bu? po Ježíšov? boku sledujeme, s kým se baví, jak co komentuje (viz druhý p?íb?h) — a tím jsme vyu?ováni, tedy nasm?rováváni. Anebo m?žeme být t?mi, kdo kladou otázky a hledají na n? tvá?í v tvá? Ježíši odpov?? (v tomto p?ípad? budeme rozvíjet zejména první p?íb?h, ale zapracovat lze i druhý).

Úskalí

Zákoník?v záv?r, že „milovat Boha a bližního“ je „poznání Boha“, které je víc než „rituáln?“ (liturgicky) prožívané a praktikované náboženství, je zásadním korektivem náboženské teorie i praxe, která vypouští d? raz na vztahy k druhým, spolulidství i pozvání k životní celistvosti. Nelze z n?j však ud?lat argument pro odmítání života ve spole?enství církve (v?etn? bohoslužeb).

Poznámka „veliký dav mu rád naslouchal“ nesv?d?í p?edevším o všeobecn? kladném ohlasu Ježíšových slov. „Rád naslouchal i Herodes Janu K?titelovi, což mu nezabránilo, aby ho dal popravit.“ (Nico ter Linden)

Zákonictví, p?ed nímž Ježíš varuje, je tu p?edstaveno jako postoj, který nevede k Bohu, a? je tak prezentován. Jakožto postoj je zaujímán zrovna tak k?es?any, nejde o n?jaké „specifikum židovství“. Charakteristika „vyjída?i vdov“ dokonce sedí spíš na situaci prvotní církve. Metlou se stalo upadlé potulné kazatelství, s nímž souvisela nepat?i?ná úcta k t?m, kdo dokážou ohromit svou hlubokou a ú?innou zbožností nebo modlitebním životem (srvn. i kontext Mt 6,9). Zatímco ješt? takový Pavel dokáže ve své veliké svobod? ?íci Fp 1,18, Mark?v Ježíš (o cca 20 let pozd?ji) už pro zbožné mluvky nemá pochopení.

Vdovy v biblických p?íb?zích okamžit? asociují bezbranné a chudé, lidi bez obvyklých životních prost?edk? a jistot. V dnešní dob? bychom mohli pomyslet na samoživitelky, matky s d?tmi v azylových domech, žadatelky o azyl apod. Nejde jen o smutek osam?lého ?lov?ka, ale p?edevším o chudobné a nejisté sociální postavení.

Odkazy

Vries, Tinie de: *Tím vše za?íná.* Amsterdam: Nederlandsche Zondagsschool Vereeniging, 1989

Pokorný, Petr: *Evangelium podle Marka.* Praha: Centrum biblických studií AV ?R a UK v Praze ve spolupráci s ?eskou biblickou spole?ností, 2016

Linden, Nico ter: *Povídá se… podle Marka a podle Matouše.* Benešov: Eman, 2009, kap. 42-43

Linden, Nico ter: *Král na oslu.* Eman: Benešov, 2011, str. 174-175.

Pro d?ti

P?edškoláci

Osnova: nejd?ív akce — pak p?íb?h — pak „u?ení“. Postup se hodí i pro v?kov? smíšenou skupinu. V tom p ?ípad? nachystejte pom?cky (obrázky) i pro vyšší v?kové kategorie.

Co pot?ebujeme k životu na jeden den?

Nachystejte si obrázky b?žn? užívaných každodenních pot?eb: Jídlo, pití, mobil, dopravní prost?edky, st? echa nad hlavou, u?ební pom?cky, hry… (Vzhledem k tomu, že se potkáváme v ned?li po Vánocích, m?žete zapojit i r?zné typy váno?ních dárk?.)

Pak nechejte d?ti, a? jedno po druhém odebírají v?ci, bez kterých se dá p?ežít do dalšího dne. Kolik toho zbyde? To, co zbylo, je naše každodenní živobytí.

P?íb?h o chudé vdov? a jejím daru

(Nap?. podle p?evypráv?ní Nico ter Lindena v Králi na oslu, viz Odkazy.)

Druhý den po p?íjezdu do Jeruzaléma Ježíš op?t p?išel na nádvo?í jeruzalémského chrámu. P?išlo k n?mu mnoho lidí. N?kte?í se cht?li jen vytahovat, jiní byli celí nedo?kaví, co se od Ježíše dozví o ví?e a o Bohu.

„Na víru je vždycky t?eba si dávat pozor," ?ekl lidem. „A na v??ící taky. Jsou mezi nimi svatí, ale taky pokrytci. Jsou svobodní v??ící a v??ící, kte?í se bojí. Št?d?í a lakomí. A zvenku není vid?t, kdo je co. Jsou lidé, kte?í d?lají, že jsou hodn? v??ící. Uvnit? jsou ale pohané, protože v chrám? a synagoze vždy cht?jí sed?t v první ?ad? a dlouho se modlí, aby mohl každý vid?t, jak jsou zbožní. Myslí si, že jsou ušlechtilí a že je má B?h hodn? rád. V??te mi, že to tak není. Víte, koho má B?h hodn? rád? Vdovy. Nemají ani moc, ani peníze. Znají jenom starosti a smutek, a když mají sm?lu, tak musejí prodat i sv?j domek. Kdyby vysoko postavení pánové víry Bohu skute?n? sloužili, zajistili by, aby ty vdovy mohly ve svých domcích žít dál. Za tu dobu, co tu sedím u chrámové pokladnice, jsem vid?l, kolik tam bohatí lidé hází. ?eknu vám, nic moc. Neubude jim ani sousto chleba. A pak šla kolem chudá vdova. Vytáhla dv? m?d?né mince a vhodila je do pokladnice. Ob? tovala prakticky všechno, co na dnešní den pot?ebovala! Odevzdala se Bohu se vším, co m?la."

Ježíš si povzdechl. „Ach," ?ekl, „kdyby se to tak dalo ?íct o všech…"

Co p?íb?h vyu?uje?

Až p?íb?h p?evyprávíte, vra?te se k tomu, co vám spolu s d?tmi zbylo z obrázk? každodenního živobytí.

Vdova odevzdala práv? p?esn? tohle.

Zbylo jí n?co?

Nezbylo jí nic. *(Tady m?žete obrázky nejnutn?jšího živobytí odstranit.)*

A co nám ten Ježíš?v p?íb?h ?íká?

Tak velká je její láska k Bohu.

D?v??uje — on mi dal život, on mi dal živobytí. A to všechno není moje, ale pat?í jemu.

Celý m?j život a všechno mé „živobytí" pat?í jemu.

Pom?cky: Obrázky, pop?. hra?ky ztvár?ující sou?ásti každodenního živobytí

Mladší školní d?ti

Mark?v úvod

„Tak, Ježíš p?ijel na oslátku do Jeruzaléma — a já te? musím chystat pro d?ti velikono?ní p?íb?hy," povídá si Marek, když dnes ?ekal d?ti. S ?ímpak asi dnes p?ijdou?

Sotva je uslyšel, bylo jasné, že n?co není v po?ádku.

„S tím, co dáváte, bychom Markovi ani nekoupili papír na psaní jeho p?íb?hu!" k?i?el syn bohatého obchodníka Teodor na malou uplakanou Ráchelku.

„Vy se hádáte o peníze?" uvítal d?ti p?ekvapený Marek.

„O peníze ne," odpov?d?l nasupen? Teodor. „Cht?li jsme dohodnout, kdo dnes bude sed?t nejblíž, až budeš vypráv?t. A tahle malá usmrkaná holka furt tvrdila, že nejblíž mají místo nejmenší. Prý to slyšela v n?jakém tvém p?íb?hu. Ale kdo platí všechny ty drahé papíry a další v?ci na tvé psaní? Její máma ur?it? ne! Vždy? ta je ráda, že má ve?er co dát d?tem, aby jim nekru?elo v b?iše!"

Marek se zamyslel. „Poslouchejte, budu vám te? povídat dva p?íb?hy. A ty si, Teodore, klidn? sedni nejblíž, a? slyšíš." Teodor se hrd? usadil, a Marek za?al:

Milovat Boha i bližního

Po p?íjezdu do Jeruzaléma chodil Ježíš na nádvo?í chrámu. P?ed Velikonocemi tam bylo plno lidí. N?kte?í byli zv?davi, co Ježíš ?ekne. Ale v?dcové farize? i kn?ží cht?li Ježíše ukázat bu? jako hlupáka nebo nebezpe?ného fanatika. Dávali mu t?žké otázky, a cht?li ho tak p?ed lidmi znemožnit. Ale Ježíš svou odpov?dí všechny p?ekvapil: zákoníky a farizeje, kn?ze i lidi, kte?í poslouchali.

Jeho odpov?di se ale moc líbily jednomu zákoníkovi. Jak ten Ježíš dovede vybrat správný p?íb?h z Mojžíšových vypráv?ní! Nestraší tím, co se nesmí, ale ukazuje cestu. A tak se ozval sám: „Mist?e, u Mojžíše máme spoustu r?zných p?íkaz? a pravidel, podle kterých máme jako v??ící žít. Ale které p?ikázání je to nejd?ležit?jší?"

Všichni napjat? ztichli. Co Ježíš z mnoha Mojžíšových slov vybere? A bude se to týkat spíš vztahu k Hospodinu nebo pravidel pro život s druhými?

Ježíš promluvil: „První je toto: Budeš milovat Hospodina, svého vysvoboditele, celým srdcem, vším, na? myslíš a vším, na? nasazuješ síly — prost? celým svým životem." Mnozí lidé si to s ním polohlasn? p?e? íkávali, protože to slovo od d?tství slýchali. A líbilo se jim, že to Ježíš ?íká vážn? a p?itom s láskou.

Ale Ježíš ješt? neskon?il: „A pak tu máme ješt? jedno slovo na prvním míst?: Milovat budeš svého bližního jako sám sebe!" A dodal: „Lásku k našemu Bohu nejde odd?lit od vztahu k lidem, které potkáváme."

Zákoníkovi se Ježíšova odpov?? moc líbila: „Ob? za?ínají ‚budeš milovat', to je to nejd?ležit?jší. Vždy? to tak ?íká Hospodin i podle Prorok? — milovat Boha a nezapomínat na lásku k bližním, to je víc, než ob?ti a další ob?ady tady v chrámu."

Celým životem?

„No dob?e Marku," sko?il mu do ?e?i Teodor. „Ale co to znamená milovat Boha celým životem? A jak to souvisí s t?mi pen?zi, které dávají rodi?e našemu sboru a na tvé psaní?"

„Však po?kej, Ježíš se svým u?ením ješt? neskon?il," klidn? mu odpovídal Marek.

Pak se Ježíš posadil naproti chrámovým pokladnám, kam se dávaly dary na chrám. Vypadaly jako podlouhlý zvon obrácený vzh?ru nohama. Byly kovové — a když do nich n?kdo hodil peníze, krásn? to zvonilo. ?ím víc pen?z, tím bylo zvon?ní delší.

P?icházeli tam bohatí lidé, a jeden po druhém házeli svoje dary. Jejich mince dlouze zvonily. Pak p?išla jedna vdova. Víte, že vdovy mívají pen?z sotva na jeden den. A ona tam ty dva ?tyráky, co m?la na den, hodila oba. Sotva to cinklo. Ale Ježíš se práv? v té chvíli obrátil na u?edníky:

„Slyšeli jste to malé cinknutí, vid?li jste dar té vdovy? Ta vdova dala nejvíc ze všech!

Ptáte se, jak to? Všichni ti bohatí dávali z toho, co jim zbylo, když si nakoupili pro sebe, na? si vzpomn?li. Kdežto tahle chudá vdova, na kterou bohatí nepamatovali, dala jako dar celé své živobytí, všechno, za? si mohla ten den koupit n?co k jídlu. Kdo tedy ukázal, že je Bohu oddaný celým svým životem?“

Když Marek zvedl hlavu a rozhlédl se po d?tech, kouká, že Teodor se vypa?il jak myška. Stál vzadu, a ješt? p ?edtím stihl posadit na své místo malou Ráchelku.

Pom?cky: Postavi?ka píšícího Marka (kopie flanelografu aj., kterou si d?ti mohou samy vybarvit), obrázky chudých a bohatých.

Starší školní d?ti

?ím nejd?ležit?jším se v život? ?ídit

Vytiskn?te a rozst?íhejte následující citáty. Požádejte d?ti, a? vyberou ten nejd?ležit?jší. Dejte prostor, a? každé ten sv?j krátce zd?vodní (je-li d?tí hodn?, m?žete je rozd?lit do skupin po 3–4, mluví pak spolu bu? ve skupinkách nebo zástupci jednotlivých skupin). Zkuste tak rozvinout rozhovor na téma: ?ím je nejd?ležit?jší ? ídit se v život?? (Pokud vám citáty p?ipadají málo použitelné, najd?te si jiné nap?. na webu citaty.net). Pozor, všechny citáty nejsou vyložen? „špatn?“, záleží na tom, v jaké souvislosti jsou ?e?eny, pop?. použity. Na to byste m?li s d?tmi p?ijít.

Není-li zdraví, potemní a vyprchají i rozkoš, moudrost, u?enost a ctnost.

Mám opravdu ráda jen málo lidí, a ješt? mén? je t?ch, o nichž smýšlím s úctou.

B?h je ten první a nejlepší, a proto musí mít to první a nejlepší

Prachy sv?tem vládnou a každého jde koupit, jen je pot?eba znát cenu.

?lov?k prost? není B?h a hra na n?j se mu krut? mstí.

Miluj, jako by T? nikdo nikdy nezranil! Pracuj, jako bys nepot?eboval peníze! Tancuj, jako by se nikdo nedíval! Zpívej, jako by T? nikdo neposlouchal! Žij, jako bys žil v ráji!

Jestliže se dokážete osvobodit od usilování o vztahy, budou všichni toužit být vám po boku.

?i?te se t?emi Ú: 1. Úcta k sob? 2. Úcta ke druhým 3. Úplná odpov?dnost za všechny vaše ?iny.

Ježíšovy odpov?di

Potom p?idejte dv? Ježíšovy odpov?di podle Mk 12, 29-30 a 12,31.

Pokud skupina ukázala, že je schopná samostatné práce, požádejte ji, a? posoudí, jsou-li Ježíšovy odpov?di stejn? d?ležité nebo d?ležit?jší než nabízené možnosti. Bude užite?né upozornit, že citát vztahující se k Bohu myslí na Hospodina jako vysvoboditele z Egypta.

Odpov?di m?žete rovnou p?edstavit v rámci krátkého uvedení: Na nádvo?í jeruzalémského chrámu vede Ježíš rozhovory o r?zných d?ležitých otázkách. N?kte?í odp?rci se ho snaží znemožnit, ale on vždycky svou

odpov?dí p?ekvapí a ukáže n?co d?ležitého o ví?e, politice, život? a smrti. Tu p?išel znalec bible — Mojžíše a Prorok? — a s up?ímným zájmem se Ježíše zeptal: Které z mnoha p?ikázání a rad je první a nejd?ležit?jší? Podle kterého se vždy ?ídit, protože ukazuje správný sm?r?

Ježíš odpovídá tak, že p?ipomene tato dv? (Mk 12, 29-30 a 12,31). První nám ?íká, že Bohu, kterému jde z lásky k nám o naše vysvobození, záchranu, nad?ji a obnovu (jak to známe z nejd?ležit?jšího SZ vypráv?ní a jak to celým p?íb?hem ukázal i Ježíš) m?žeme otev?ít a sv??it celý sv?j život. To druhé, že tuto Boží lásku m?žeme p?edávat lidem, mezi kterými se ocitneme. Sami nejsme ti nejd?ležit?jší, kolem kterých se všechno to?í.

Pom?cky: citaty.net.

P?esah

Dnes je poslední ned?le v roce, zítra bude Nový rok. Jaká p?edsevzetí si lidé dávají na Nový rok? Myslíte, že by se Ježíšovo dvojp?ikázání lásky hodilo jako novoro?ní p?edsevzetí?

Kdo se dnes stará o vdovy? Jsou jiní lidé, kte?í takové zajišt?ní nemají?

Kde je ve vašem okolí azylový d?m pro matky s d?tmi? Byli jste se tam podívat, znáte n?koho z d?tí?

Víte, co to je „diakonie“ (služba pot?ebným)? Víte, že církev takovou službu pot?ebným organizuje už dlouho? Myslíte, že k tomu p?isp?l i dnešní p?íb?h?

Vid?li jste jeruzalémskou Ze? ná?k?? Víte, že je to jediný poz?statek ze zbo?eného chrámu? Marek a brat?i a sestry z jeho sboru žili práv? v té dob?, kdy ?ímané chrám zbo?ili. Která postava z vypráv?ní nám n?co ?íká o chrámu, ob?tech? (M?žete s d?tmi probírat z tohoto pohledu postupn? jednotlivé postavy a zkuste, a? si d?ti vzpomenou aspo? na zákoníkovu odpov??. Pop?. je m?žete upozornit, že dary bohatých na chrám jsou z pohledu Markova vypráv?ní vlastn? zbyte?né.)

Zazpívejte s d?tmi píse? *Srdce ?isté*. Co všechno podle ní brání milovat Boha „celým srdcem“? Podobn? m?žete pracovat s písní *Odpus?* — a ptát se, kdy jsme podle ní zapomn?li milovat na své bližní…

Liturgie

Biblický text k zapamatování

Milovat Boha z celého srdce a milovat bližního jako sám sebe je víc, než p?inášet Bohu ob?ti a dary. (Mk 12,33; upr.)

Rituál

Recitace upraveného textu z 1 K 15,1 nn: „Evangelium, které jsme p?ijali, je základem, na n?mž stojíme. Skrze n? docházíme spásy — vždy? jsme p?ece neuv??ili nadarmo.“

Zp?v písn? *Vám dávám nový p?íkaz sv?j* (SV 364).

Vstup do Jeruzaléma (pop?. i pašije) podle Ž 118

U?itel: „Kámen, jejž zavrhli stavitelé,“

D?ti: „stal se kamenem úhelným.“

U?itel: „Stalo se tak skrze Hospodina,“

D?ti: „tento div se udál p?ed našimi zraky.“

Všichni: „Požehnaný, který p?ichází ve jménu Pán?!“

Okénko do bohoslužeb

M?žete v zestru?n?né podob? užít motiva?ního vstupu pro starší školní d?ti:

Jsou r?zná slova, která se lidem líbí, zdají se jim moudrá. Jsou i „moudrosti“, rady zlé, a p?esto se podle nich lidé ?ídí.

Marek dnes bude s d?tmi ?ešit, co je ta nejd?ležit?jší moudrost podle p?íb?h? Mojžíše a Prorok?.

Modlitba

D?kujeme, Hospodine, za pozvání objevovat tvou lásku a sílu tvého vysvobození. D?kujeme za Ježíše, který této lásce zasv?til a ob?toval celý život. A d?kujeme, že tato láska má moc prom??ovat a napravovat vztahy mezi námi i vztahy k dalším lidem okolo nás. Amen.

Kam dále
citaty.net — k využití pro oddíl Pro starší školní d?ti
Odkaz na píse?
Hlasem veselým zvu?n? prozp?vujte
Pane Bože náš
Tvá, Pane, láska nám sílu dává
P?emýšlej, d?kuj a služ (SV273)
Tvoje, Pane Kriste, dobrota (SV346)
Uhni se stranou, ztratíš jen chvíli
Odpus?, že dnes tak jako v?era
Cílová skupina
P?edškolní
Mladší školní
Starší školní
Katechetické cykly
Dál p?ece nejdeme sami III (S Markem + S Matoušem a Lukášem)
Biblický odkaz (kat)
Marek 12,28–34
Marek 12,38–44